

II. Rákóczi Ferenc: Brezáni kiáltvány

Felki vadaski, Rekszi, Ferencz, Fegyveres, es Likiessz, Kriff Berzen, M. Kecs, mendeingar.
 Magyar, Hare Beresi, es Des Orszagok regi kiralyasag kataszajai othajis. E. G. Berzi.
 es Viki, Kemes es Kemvalen, Fegyveres, et Othon lakos igar Magyaroknak farsit
 mindeket jobban hivatalos. ~.

[illegible]

"Mi Felső-Vadászi Rákóczi Ferenc Fejedelem és Gróff Székesi Bercsényi Miklós. Minden igaz magyar, hazaszerető és édes országunk régi dicsőséges szabadságát óhajtó, egyházi és világi, nemes és nemtelen, fegyverviselő és otthon lakos igaz magyaroknak Istentől minden jót kívánunk.

Nem lehet oly magyar, hogy az eddig Magyarországon törvénytelenül, Isten és igazság ellen hatalmaskodó és minden rendet képtelenül sanyargató idegen nemzetnek kegyetlenkedését, portiózó s képtelen adóztató zaklatásait, szabados törvényeinknek szakgatását, nemzetünknek és szabadságunknak megvetését és már láb alá vetetteknek csufolását elégségesen nem érzette s nem értette volna; elannyira, hogy már országunknak, régi szabadságunknak gyökeres veszedelménél egyebet senkisé is ítélni lehet, ha az minden birodalmakkal bíró kegyelmes Isten csudálatos és váratlan háborúkkal az országunkat eddig sanyargató német nemzetet mindenfelől meg nem környékezte volna és azáltal az mi régi szabadságát keservesen óhajtó s igaz hazaszeretetéért gerjedező magyar nemzetünknek is utat és alkalmatosságot az kívánt szabadulásra nem mutatott vala. Látván azért a nagy iga alul való szabadulásnak ideit s módját most egyszer oly alkalmasnak lenni, kinél is sem jobb, sem több, sem bizonyosabb alkalmatosságot országunk soha nem remélhet: ezen mi törvény s nemesi szabadságunk ellen való keserves bujdosásra üzetett sorsunkat s életünknek minden napját édes hazánk régi szabadságának, dicsőséges nemzetünk hajdani jó hírének s nevének s megnyomattatott országunk lakosainak javára s hasznára szenteltük; sőt igyekezetünk gyökeresebb megerősítésére nézve el nem múltattuk a magyar hazának képtelen nyomorgatásán szánakozó s országunknak használható királyoknak s fejedelmeknek segítségéhez s egyértelméhez ragaszkodnunk. Kihez való képest, most lévén még egyszer ideje országunkat ily **törvénytelen és szenvedhetetlen iga alul felszabadítani:** országunkhoz s hazánkhoz való szeretetüinktől és kötelességüinktől viseltetvén, minden igaz, hazaszerető s országunk régi dicsőséges szabadságát óhajtó egyházi és világi, nemes és nemtelen, fegyverviselő és otthon lakos, egy szóval minden rendű igaz magyarokat hazafiúságokra intjük, kényszerítjük s kérjük, hogy az mint már Isten némelyeknek szíveket az hazáért felgerjesztette s egybenhozta: úgy ki-ki édes hazája s nemzete, szabadsága mellett az Isten s törvényünk ellen képtelenül hatalmaskodó, zaklató, portióztató, adóztató, nemesi szabadságunkat rongáló, igaz régi törvényeinket, jussainkat megvető, jószágainkat hatalmasan foglaló és fogyató, becsületünket tapodó, sönkat, kenyerünket elvevő s életünken uralkodó s kegyetlenkedő birodalom ellen fogjon fegyvert, és kimenetelünk előtt is azon előjáróknak s tiszteknek csoportjaival, kikre ezen dolognak megindítását bíztuk, egyezzenek minden fegyverfogók, igaz hazafiak, és kimenetelünkig is azon előjáróknak s általok teendő tiszteknek alattokvalói engedelmeskedjenek, mások pedig közönséges jó értelemmel éljenek; bizonyos lévén benne, hogy magunk is minden késedelem nélkül meggyünk elégséges segítő haddal, és édes hazánkért, nemzetünkért, régi szabadságunkért, az hatalmas Istennek segítése s az ő hatalmas hadakozó karjának ereivel, tökéletes szívvél-lélekkel szenteljük életünket, s vérünket ontani egyedül hazánk s nemzetünk szabadságáért, minden privatumnak vágyódása nélkül, készek leszünk. Hiszünk is az özvegyek és árvák, keseredettek és

megnyomottak kiáltását meghallgató irgalmas Istenben s Isten után nemzetünk régi, dicséretes s ma is véleszületett hadakozó bátorságában és hazájához való gerjedésében s ahhoz az velünk egyezett hatalmas királyok s fejedelmek segítségével, hogy ezen, egyedül Isten által nyújtott alkalmas időben nemzetünknek régi szabadságát elérjük s helybenállítjuk mindnyájunk munkájával, és Isten által mind magunk, mind maradékaink utánunk dicsőséges szabadsággal boldogított állapotban végezzük napjainkat, örökes megmaradásával hazánknak.

Azt mindazonáltal előre is nagy tilalommal tilalmazzuk, hogy, Istennek áldása rajtunk maradhasson s az országnak minden rendi irtózás nélkül való bizodalmat vehessenek és az szegénységnek teljes nyomoruságának megváltása, nem változása (következzék): senki, sem külön, sem csoporttal, sem sereggel, akármelly vallásu egyházi személyt, templomot, cintermeket, klastromokat, nemesi lakos személyeket, nemesi házakat, kastélyokat, utonjárókat, kereskedőket ne háborgasson, falut, várost, malmot ne égessen, prédáljon; hanem az előljáróknak eleikben adott s vélek közlett mód szerint keresvén az ellenséget, mindenekben csendes istenes egyértelemmel legyenek, magok s hazájok javára.

Költ Lengyelországban Brezán várában, 12. Maj. 1703.

Rákóczi Ferenc Fejedelem

Gróff Bercsény Miklós

m. k. P. H.

P. H. m.

k."

<https://mek.oszk.hu/02200/02210/html/01.htm#1.3>